

เศรษฐกิจยุคใหม่จะเปลี่ยนแปลงความเหลื่อมล้ำอย่างไร

ผลกิจกรรมระดมสมอง "โครงการศึกษาการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงสู่เศรษฐกิจยุคใหม่"

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สร้างความกังวลสูงสุดถึงผลต่อความเหลื่อมล้ำในระยะยาว การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นไม่ทั่วถึงจะส่งผลให้แรงงานหรือผู้ประกอบการที่ขาดทักษะทางเทคโนโลยี หรือขาดแคลนทุนในการลงทุนกับเทคโนโลยี กลายเป็นกลุ่มที่ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

ค่าคะแนนเฉลี่ยแสดงความสำคัญของบริบททางเศรษฐกิจยุคใหม่ที่มีผลต่อความเหลื่อมล้ำของผู้เข้าร่วมระดมความเห็น โดยคะแนนเต็ม 5 หมายถึงสำคัญมากที่สุด

เทคโนโลยี

4.56

การเข้าสู่สังคมสูงอายุ

เป็นปัญหาเร่งด่วนที่สังคมไทยต้องรับมือ โดยเฉพาะกับภาระค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถปรับตัวกับทักษะใหม่และไม่สามารถรักษาการทำงานไว้ ต้องเผชิญความเสี่ยงสูงที่จะตกสู่ความยากจน

สังคมสูงอายุ

4

การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

เป็นปัญหาสำคัญในระยะยาว ที่แม้ส่งผลช้าแต่หากเกิดแล้วจะแก้ไขยาก โดยกลุ่มที่จะต้องเผชิญผลกระทบที่รุนแรงคือกลุ่มรายได้น้อยในภาคเกษตร นอกจากนี้ต้องระมัดระวังว่านโยบายลดโลกร้อนก็มักจะทำให้สร้างต้นทุนที่สูงกว่ากับพวกเขาเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.53

โควิด-19

3.5

การฟื้นฟูกิจภาวะการระบาดของโควิด

เป็นสภาพระยะสั้น แต่ส่งผลซ้ำเติมกับความเหลื่อมล้ำที่เดิมเกิดขึ้นอยู่แล้วในสังคมไทย กลุ่มเปราะบางเช่นแรงงานนอกระบบรายได้น้อยเป็นกลุ่มที่ถูกกระทบรุนแรงจากการระบาด และยังเสี่ยงจะฟื้นตัวได้ช้ากว่าเช่นกัน

นโยบายที่สำคัญในการรับมือ

การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยในโลกของเทคโนโลยีใหม่

โดยเฉพาะการที่ต้องอาศัยธุรกิจแพลตฟอร์มเป็นตัวกลางในการประกอบธุรกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าและการส่งเสริมวิสาหกิจจะต้องพยายามให้แน่ใจว่าผู้ประกอบการรายย่อยไม่ได้ถูกเอาเปรียบจากแพลตฟอร์ม และต้องสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในทุกระดับสามารถเข้าถึงประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีได้

การสนับสนุนภาคเกษตรรับมือกับความเสี่ยงใหม่

การช่วยเหลือเกษตรกรจะต้องทำไปพร้อมกันกับการผลักดันให้เกษตรกรปรับตัวไปสู่การผลิตที่ยั่งยืน ทั้งในแง่ของผลิตภาพและการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมาตรการในลักษณะที่ช่วยส่งเสริมระบบประกันความเสี่ยงต่อภัยพิบัติที่เกษตรกรจะต้องเผชิญ เช่น การควบคุมหรืออุดหนุนเบี้ยประกัน โดยการประสานกันระหว่างกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรฯ และ คปภ. จะมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เกษตรกรรับมือกับภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้

การเปิดเสรีการค้าที่เป็นธรรม

การค้าเสรีอาจสร้างผลกระทบต่อธุรกิจไทยที่จะต้องเผชิญการแข่งขันอย่างรุนแรง หรือเกษตรกรที่จะต้องเผชิญต้นทุนสูงขึ้นจากข้อตกลงการค้าเพื่อรับมือภาวะโลกร้อน หน่วยงานที่ดูแลภารกิจด้านการค้าระหว่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น FAO จึงต้องฟังระงับและหาทางรองรับผลกระทบเหล่านี้

การค้าที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

กระทรวงพาณิชย์สามารถเข้ามาบทบาทจาก 1. กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถช่วยฝึกทักษะให้ผู้สูงอายุสามารถประกอบอาชีพจากช่องทางเทคโนโลยี เช่น การค้าขายผ่านช่องทางออนไลน์ การช่วยให้ผู้สูงอายุใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเข้าถึงบริการพื้นฐานที่สำคัญ เช่น บริการทางการเงิน และ 2. กรมการค้าภายในสามารถช่วยควบคุมราคาสินค้าในกลุ่มสินค้าจำเป็นต่อผู้สูงอายุ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้